

**Χαιρετισμός του Κοσμήτορα της Φιλοσοφικής Σχολής
καθηγητή κ. Δημητρίου Κ. Μαυροσκούφη**

Κύριε Πρύτανη,
Κυρίες και κύριοι Αντιπρυτάνεις,
Κύριε Πρόεδρε του Τμήματος Φιλολογίας,
Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,
Αγαπητοί προσκεκλημένοι,
Αγαπητέ τιμώμενε,

Αν και στο πρόγραμμα της αποψινής τελετής δεν συμπεριλαμβανόταν και η δική μου προσφώνηση, ο Πρύτανης έκρινε σκόπιμο να μιλήσω κι εγώ. Προφανώς θα είχε τους λόγους του. Θα τον εξομολογήσω κάποια στιγμή και θα τους μάθω. Δέχτηκα, πάντως, με χαρά και αποφάσισα να σου απευθύνω λίγα λόγια όχι τόσο ως Κοσμήτορας της Σχολής· κυρίως ως Σαλονικιός προς Σαλονικιό, ως άτακτος προς άτακτο, ως περίπου συνομήλικος. Άλλωστε, μου δίνεται μια καταπληκτική ευκαιρία να ξεπληρώσω κι ένα χρέος προς τη νιότη μου: στο παλιό ΣΙΝΕΑΚ, παραδίπλα από τον ΕΣΠΕΡΟ, είχε πάντοτε και κάτι εκτός προγράμματος, συχνά καλύτερο από τις ταινίες που προβάλλονταν.

Η πρόταση του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. και η απόφαση της Συγκλήτου για την αναγόρευσή σου ως επίτιμου διδάκτορα ίσως ξένισε μερικούς. Γιατί άραγε; Ποιος είπε ότι η Φιλοσοφική Σχολή είναι ένα σχολαστικό μουσείο, που δεν έχει επαφή με την πραγματική ζωή και δεν ξέρει να ξεχωρίζει τους ζηηρούς και ευφάνταστους δημιουργούς και την προσφορά τους; Μπορεί κάποιος να σε αμφισβητούν τώρα, μπορεί να σε χαρακτηρίζουν άνθρωπο με δύο πρόσωπα (ΒΗΜΑgazino, 22-5-2012), αλλά ποιος είπε ότι οι πολυτάλαντοι δημιουργοί δεν έχουν δικαίωμα να αλλάζουν, να αντιφάσκουν, να χορεύουν πότε μπάλο, πότε τσάμικο, πότε ζεϊμπέκικο, ό,τι τους κάνει κέφι τέλος πάντων; Και, φυσικά, ποιος είπε ότι η Φιλοσοφική, που από το 1936 έχει χαραγμένο στο υπέρθυρο του παλιού κτιρίου της το επίγραμμα «Μούσαις Χάρισι Θύε» δεν το εφαρμόζει στην πράξη;

Αγαπητέ τιμώμενε,

Ήσουν και είσαι ευφυής και ευαίσθητος δημιουργός, που κατάφερες διαχρονικά να αγγίξεις τις καρδιές χιλιάδων νέων, νέων όχι μόνον ως προς την ηλικία αλλά και ως προς πνεύμα. Λες σε μια σχετικά πρόσφατη συνέντευξή σου (ΒΗΜΑgazino, 22-8-2016): «Δεν έχει σημασία πώς ξεκινάει ένα τραγούδι, μια έμπνευση. Μπορεί να είναι μια εικόνα, μια μυρωδιά. Αποσπάται κάτι από το υποσυνείδητο. Αυτό μετά ανεβαίνει στην ψυχή. Τις εικόνες, τις μυρωδιές, όλα αυτά που είναι γύρω μας, δεν τα νιώθουν μόνο οι καλλιτέχνες. Τα νιώθουν όλοι οι άνθρωποι. Αλλά οι περισσότεροι τα προσπερνάνε. Οι καλλιτέχνες, όμως, στέκονται εκεί. Είμαστε άνθρωποι που το σκαλίζουν και το επεξεργάζονται [...]. Είναι διαδικασία ωφέλιμη γιατί πλουτίζει την ψυχή. Βλέπει η ψυχή τον εαυτό της. Επίσης, έτσι νοηματοδοτείται ο κόσμος. Η ζωή η ίδια. Το ερέθισμα μπορεί να έρθει από οπουδήποτε, αλλά απ' όπου και να έρθει πρέπει να πάρει μια μορφή, να σαρκωθεί, οπότε παίρνει για πηλό τη γλώσσα της εποχής, των φίλων, των συναδέλφων, παλαιών ή νεότερων. Συνήθως παλαιών». Τι πιο ποιητικό από τα λόγια αυτά; Έτσι, έρχεται πολύ φυσική και η απάντησή σου στην ερώτηση αν ξεχωρίζεις κάποιους στίχους σου, αν έχεις «ένα αγαπημένο παιδί»:

«Όχι, σχεδόν ενοχλούμαι να ακούω τα κομμάτια μου», λες. Αλλά σπεύδεις να συμπληρώσεις με καρδιά: «Έχω μια κάποια αδυναμία σε κομμάτια που κατάφερα να γράψω μέσα σε απόλυτα μαύρες καταστάσεις, όπως όταν ήμουν στη φυλακή νέος. Στο κελί είχα γράψει τη "Θεία Μάρω", το "Κι αν βγω απ' αυτή τη φυλακή"».

Βγήκες, λοιπόν, από τη φυλακή, έβγαλες όμως και πολλούς από μας. Απελευθερωθήκαμε μαζί σου «εμείς του '60 οι εκδρομείς» από τις φυλακές μας, ονειρευτήκαμε μαζί σου πως είμαστε εξάγγελοι, καραγκιόζηδες, ανεψιοί της θείας Μάρως, θυμηθήκαμε τους παλιούς μας φίλους, λατρέψαμε τον ήλιο τον κόκκινο τον ζεστό, υψώσαμε σημαίες από νάιλον, αναπολήσαμε τα κορίτσια της νιότης μας που πήγαιναν δυο δυο, καμιά φορά και πιο πολλά μαζί, πετάξαμε στα ουράνια πάνω στις συννεφούλες, χορέψαμε χορούς πολλούς κι ανάμικτους, γλεντήσαμε σε στέκια αστικά κι επαρχιώτικα. Έτσι, μπορεί να μας λένε κάποιοι «Σσς, σιγά η πατρίδα κοιμάται», αλλά εμείς ξέρουμε πως όσο θα έχουμε δημιουργούς σαν κι εσένα οι χοροί θα κρατούν, θα ξυπνάμε πάντα, θα ξυπνάμε και τους άλλους, κι ας είμαστε «γέροι για το ροκ εν ρολ». Θα ισοφαρίζουμε με το να είμαστε «για τον θάνατο νέοι κι ανώριμοι».

Αγαπητέ τιμώμενε, αγαπητέ Νιόνιο, εκ μέρους της αρχαιότερης Σχολής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σε καλοσωρίζω στους κόλπους μας. Να είσαι πάντα καλά, να σε χαιρόμαστε, να σε χαίρονται η Άσπα σου, τα παιδιά και τα εγγόνια σου. Και να μην μας ξεχνάς.